

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in osnanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katal. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v sredo 29. septembra 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Stanovska organizacija.

Na vseslovenskem in istrsko-hrvatskem shodu se je izrekla želja po narodni avtonomiji. Dasi se tu ni izrekla beseda „Zedinjena Slovenija“, vendar mislimo, da za nas pomenita obe besedi isto. Tudi mi smo že mnogokrat povdarjali to zahtevo, a naši razlogi so globlji in pomenljivejši, nego razlogi onih, ki delajo politiko brez krščanstva in brez ozira na delavske stanovne. Ker imamo pred očmi le pravo srečo ljudstva, zato pa sodimo tudi o tem vprašanju trezno in s prevdarkom.

Navadno se ne pomisli, da je nemogoča naroda avtonomija, dokler je naše ljudstvo za-njo nesposobno. Avtonomen, to se pravi: neodvisen, samostojen; v celoto združen narod je mogoč samo kot vrejen organizem, kot jedinstveno, zdravo telo. A vsled liberalnih nazorov, s katerimi je postavo-dajstvo razkrojilo in razpršilo ljudstvo v pojedince in razbilo naravno stanovsko organizacijo, je ljudstvo izgubilo ono zdravo mladeniško čilost, katera

je potrebna, da se osvobodi in zjedini v jedno krepko telo.

Kako je mogoče ustvariti avtonomen narod, dokler so tlačene svete, naravne pravice rodbine? Očetovska oblast, naravni izvor avteritet, se ne spoštuje v javnosti. — Sedaj se misli, da je rodbina ustvarjena zaradi države in država posega v njo z neizprosno roko, ne pomisli se pa, da je bila rodbina prej, nego država, oče prej, nego birokrat, in da ima prvo oblast do otroka in do njegove vzgoje oče.

Zdrava rodbina je podlaga vsakemu družabnemu organizmu. Kjer peša rodbina, tam se lahko družabna telesa razširjajo z zunanjim bleskom, a v jedru so piškava in guila. Kdo pa daje rodbini stalnost, odkod so njene pravice? Moč in svetost daje rodbini naravni in božji zakon. Kjer je sveta zakonska zveza, tam ima družba zdrav temelj. Ni je rodbine, kjer ni npravnosti, ni pravega temelja za zdravo narodno organizacijo, kjer ni zdrave, krepke, iz npravnega zakona svojo moč zajemajoče rodbine. In krščanstvo ni moglo dati človeški družbi trdnejšega temelja, nego da jo zida na zvezo nerazrušno in sveto med možem in ženo — na zakrament.

Kdor torej pri nas slabi moč rodbine, izpodkopava njeno podlago, katera je npravnost — ta je sovražnik tudi zdrave narodne organizacije.

Drugi organizem je stan, ravno tako potreben za narod, kakor rodbina. Narod more biti samostojen samo, če je sestavljen iz udov, kateri drug drugemu podpirajo in s svojim vrejenim, organizovanim delom, vzdržujejo ne le rodbine, ampak tudi celoto narodovo. Stanovska organizacija — to je nujni pogoj, brez katerega je narodna organizacija brezvspešna in tudi nemogoča. Govoriti blesteče fraze o zedinjeni Sloveniji in o narodni veličastnosti, ima v naših očeh

toliko vrednosti, kakor zidati grad v oblake. Kako naj bo avtonomen narod, ako prej niso avtonomni stanovi, kateri ga tvorijo?

Komur torej rodoljubje ni prazna beseda, kdor zeli, da bo ljudstvo doseglo res srečo, ta se mora okleniti najprej z vso dušo stanovske organizacije. Narodnostna politika brez socialne politike pa je brezvspešna in brezpomembna za nas.

Kdo sedaj odločuje v javnosti o narodnih pravicah? Vlada in parlament. Kdo bi slovenskemu narodu meril ozemlje, ako bi se res osnovala „Zedinjena Slovenija“? Vlada in parlament. Ali bi mi dobili Maribor, ali Celovec, ali Gorico, ali Trst? Z mestom vred bi izgubili tudi okolico, in Zedinjena Slovenija bi bila morda malo večja, kakor Kranjska — morda...

Tu naletimo na hude rane naše družbe, katere odpraviti spada med glavne zahteve naše krščansko-socialne organizacije.

Ljudstvu se naj vrne oblast, da se naravno, po svojih potrebah družijo v organizme. S tem, da je liberalizem s pomočjo liberalnih idej stanovske zadruge razbil in iz ljudstva naredil nevredno maso, katero on vlada in ji usiljuje svoje surogate za prejšnjo samostojnost, je vzel narodu ude, iz katerih mora sestajati. Kako propadajo naši stanovi, kako dan na dan poje boben pri kmetu, kako rokodelc omaguje pod pritiskom tovarniške konkurence, kako je delavec le orodje v rokah tujega tovarnarja! Tako ljudstvo mora propasti, tudi pod blestečim imenom narodne avtonomije, ako se njegovo stanje v jedru ne izpremeni! Poslovenite nam vse tovarnarje! Ali bo delavec bolj srečen, če ga bo odiral rojak? Ali manj žuti kmeta dolg, katerega je vzel pri slovenskem oderuhu? To ljudstvo mora najprej rešiti svoje življenje, potem bo

LISTEK.

Spomini na Kredarico.

F. S. Finžgar.

Ni dolgo tega, ko sem krasnojasnega jutra korakal iz Kočevja proti vasi Cvišlerje. Vrh klanca se ustavim pod staro tepko ter pogledam nazaj, proti mostu in dalje, dalje, kjer je planinski raj. Čim dalje gledam, tem jasneje se mi zdijo začrtani visoko v ozračju obrisi gore. Kaj vidim, kaj gledam? Gledam, mislim, saj mi je tako znana ta podoba, oblika te gore! Pa ne, ko bi bil to Triglav? Da, zares, bil je Triglav, katerega je pač težko zazreti s prostim očesom, ker je vedno megleno. Naslonil sem se ob tepkino deblo in gledal nepremično, kakor sokel, ki se zazre v svoj plen. Ali telesno oko je kmalu opešalo in gledal sem bolj z duhom, kot s telesom, gledal predivni Triglav, pod katerim sem se rodil, rasel, vzrasel in služboval.

Povsod lepo, doma najlepše, slove stari pregovor. Zato ne more umeti nihče pesni: »Nazaj v planinski raj!« Kdor ni bival v planinskem svetu, kogar najlepše ure niso potekle pod planinami ali na planinah, kogar oko se ni zagledalo in zalju-

bilo v gole pleše snežnikov, v zelene rovtje, kogar uho se ni navadilo najlepše prirodne godbe: zubborečih studenčkov, šumečih gorskih potokov in gromečih slapov, ta se bo posmehoval in obsojal onega, ki hrepeni nazaj, predbacival mu celo neznačajnost, nemožatost, natolceval, da ni mož po poklicu, ne človek po volji božji. Ali moti se oni, kdor trdi in sodi tako.

Ni ga na svetu, kdor ima količkaj srca, da ne bi imel v življenju trenutkov, ki ga zanesó nazaj, kjer mu je tekla zibka, kjer je igral na detinskih tratah, kjer je prvič poznava! Njega, ki je stvaril te gorske velikane iz nič. In če se ga polasti tedaj nekoliko melanholije, ako prav imenujem te trenutne sanje, kdo bi mu zameril? Zato je se vedno mož; te misli ga ne bodo okuzile in omehkuzile, marveč krepile, dvigale in navdahnile z novimi vzori.

Take sanje so me objele tedaj vrhu klanca, in tiho so zašepetale ustnice ljubko pesnico: »Triglav moj dom, kako si krasan!« Tedaj so se mi tudi obudili spomini na Kredarico, spomina na oni prelepi, pretresljivi dan, ko je sredi in vrhu golih čeri, nad večnim snegom pobožno goreče odmevala iz stotero src »Slava Marije!«

Sklenil sem, da napišem par skromnih vrst v

spomin tega dne. Pisalo se je že; ali oprostite, morda je sodba subjektivna, pisalo se je premrzlo, premalo živo o tako epohalnem dnevu za vsakega Slovenca, ki ljubi svojo domovino in ljubi, prav otročje ljubi Njo, ki je kraljica nebes in zemlje — torej tudi naše zemlje, tudi našega Triglava. Ne drznem se niti z daleč misliti, da bi dosegel s popisom to, kar se je vršilo, dosegel isti učinek, kot ga je imelo dejanje. Nikakor ne. To se da le videti in čutiti. Vendar, memminisse iuvat, in zato pišem.

Dne 8. avgusta popoldne se pripeljem na jeklenem konju od daljne podružnice, kjer je bilo proščanje. Prišedši domov preiščem in pretipam kolo prav tako skrbno in s prav takim veseljem, kakor kralj Matjaž, ko je pregledaval vrance in šarce v kraljevi konjarni, da gré otet uplenjeno Alenčico. Njega je pač skrbelo, kako bo stekla cela stvar, mene pa tudi. Zakaj, prebito je bilo soparno in če dalje bolj oblačno. Če se naklepiči dež prihodnji teden, potem bo slabo zame. Vendar sklenjeno je bilo, prost sem bil kot piček pod nebom — naj velja, kar hoče, danes odrinem proti Ljubljani, jutri pa dalje na Gorenjsko. Toda pot je dolga. Zato je bilo treba voziček dobro pregledati; zakaj, če se mi skuja sredi pots, potem je vrlo žaltova, če mora

se le moglo premišljavati o narodnosti. Najprej kruh, potem narodne slavnosti!

Ljudstvo se mora organizovati z Raiffeisenovimi posojilnicami in z zadrugami. Streti se mora kapitalistična nadvlada denarja nad človekom v vseh oblikah, bodi si pri tem prizadet tudi kak — domač oderuh. Ljudstvo mora v majhnih organizacijah z vzajemno pomočjo in s skupno brambo proti skupnim sovražnikom rešiti svoj obstanek. Ti stanovski organizmi se morajo okrepiti, dobiti morajo toliko pravic, da bodo lahko kot pravne osebe, kot celotne, avtonomne družbe sestavile narodno telo. Kaj pa je slovenski narod družega, nego nekaj stotisoč ljudij, ki govore jeden jezik? Ali je ta narod organizem? Ali ima pogoje za obstoj samostojnega družabnega telesa v sebi?

Mi pravimo, da ne, dokler se ne izvrši stanovska organizacija. Narod, ki ni sestavljen iz vredenih stanov, kateri imajo zagotovljeno svojo gospodarsko existenco, je nesposoben za avtonomijo. Kdor zametuje naše napore za stanovsko organizacijo ljudstva in za versko in nravno nepokvarjenost, in vkljub temu gori za avtonomijo naroda, ta zida svoj gradič v oblake.

Te misli razpravlja zadnji »Glasnik«, kakor smo jih že v našem listu opetovano poudarjali. Hvala Bogu, da se je v tem oziru v zadnjih letih tudi pri nas po trudoljubivih in požrtvovalnih prijateljih ljudstva veliko storilo.

Kako da te ideje vedno bolj prodirajo, kažejo tudi razprave na petindvajsetletnici društva za socijalno politiko, ki se je obhajala nedavno v Kolinu. Kako zdrave misli glede stanovske organizacije so poudarjali razni veljavni socijologi pri razpravi o rokodelskem vprašanju. Na vrsto je prišel tudi razgovor, ali so boljše Raiffeisen ali Schulze-Delitscheve blagajne in celo doktrinarec profesor Adolf Wagner je priznaval veliko prednostij Raiffeisen-posojilnicam vzlasti za kmetske posestnike.

To nam kaže, da je organizacija naša na pravem potu. Želeti je le, da se majhnemu krogu sedanjih naših gospodarskih organizatorjev ljudstva pridruži mnogo novih delavnih mož iz vseh stanov, da bodo vspehi delovanja tem večji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Katoliško časopisje o zadnjem dvo-boju. Že včeraj smo na kratko omenili, kako sodi o dvoboju Badeni-Wolf katoliški list brnski »Hlas« in da pozivlja ministerskega predsednika, ki je kot varuh avstrijskih zakonov sam prekršil božji in človeški zakon, naj odstopi, ker ni več zmožen še nadalje voditi odgovornosti polnega posla. Danes navedemo še nekaj stavkov iz dotičnega članka. »Akoravno skuša uradno časopisje na vse mogoče načine dokazati, da je obžalovanja vredni korak grofa Badenija junaški čin, in pripisovati Badeniju politično mučeništvo, akoravno nadalje konservativno časopisje skuša pokriti ta prekršljaj božje in človeške postave s plaščem usmiljenja, vendar ne moremo drugače imenovati dogodka, ki se je vršil v vojaški jahal-

kolesar železnega konja za ušesa držati in riniti po cesti, da ga ljudje gledajo in se mu smejejo. Zato skrbno na delo. Pretipam vse ude, verigo — vse, vse v redu. Že sem bil brez skrbi. Samo prvo kolo še ni bilo preiskano. Odvijem vijakove maternice, da pogledam točišče (konus) za kroglice. Toda — koliko iznenadenje. Jedno točišče je zdrobljeno na več koscev. Le vijak je stiskal tako trdno, da se ni že prej razsulo. Kaj sedaj? Voziti se je nemogoče, doma pa tudi ne bom. Hitro kolo spravim za silo skupaj in hajd na vlak. Pa sva se peljala oba v Ljubljano k zdravniku. Ali vedno bolj me je skrbelo. Na Gorenjskem je bila velika črnjava na nebu, malo po malo se je bliskalo. Vsakega starega moža sem pobaral, kako kaže vreme. Vsi so jednoglasno sodili: Dež bo. Tedaj sem si mislil, naj bo, kar bo. Konja mi prekuje in pozdravi; če bo lepo, naprej, če bo grdo, nazaj. V Ljubljani je res začelo deževati. Po noči sem poslušal, vstajal, hodil gledat na zvezde, pa jih ni bilo. Zjutraj je nekoliko še rosilo. Mislim sem in tuhtal, kaj bi naredil. Tedaj mi pa reče moj dajmon: Pred sedmo uro dež, stare ženske ples, dolgo ne traja. Dobro! Odlučil sem se, da grem naprej. In šel sem, žalibog, peljal sem se, jaz in moj konjiček, zakaj lilo je kot iz škafa.

(Dalje sledi.)

nici na Dunaju, kakor javno pohujšanje. Kaj naj se zgodi z državo, katere čuvar zakonov se niti sam ne ozira ne na božje, ne na državno pravo? Za storjeno javno pohujšanje treba temeljite pokore in jedina pot za to je odstop grofa Badenija. Ako tega ne stori, navstale bodo še bolj zmedene razmere, kakor so že sedaj in solidarnost desnice bode izgnila s površja. Že sedaj imamo dva kluba desnice, ki od minule sobote sem kažeta še veliko manj zupanja do grofa Badenija, namreč katoliško-ljudska stranka in krščansko-slovanska narodna zveza. Ti dve stranki ne moreta, ako hočeta zvesti ostati svojim načelom, za nobeno ceno zaupati onemu, ki se ne ravna po kršč. načelih. V tem smislu pišejo »Tirol. St.«, ki naglašajo, da ni nikogar (?) v zbornici, ki bi odobral ali le opravičil Badenijevo postopanje in da se zdi popolno izključeno, da bi bil kršitelj zakona še mogoč na čelu naše vlade. Vkljub tako odločni pisavi teh in drugih katoliških listov, izvzemši poloficijozni »Vaterland«, ki dan za dnevom polni predale s poročili o zdravstvenem stanju grofa Badenija in o raznih kondolencah, je vendar zadnja »Reichsposta« objavila oster članek, v katerem se huduje nad tako rezervirano pisavo katoliških listov ter jih pozivlja, naj ne glede na navidezne zunanje prednosti odločno se potegujejo za krščanska načela in se bore za božje in človeško pravo v smislu okrožnic »Apostolicae sedis« in »Pastoralis officii«. — Prav je tako, tudi mi smo v tem oziru storili svojo dolžnost in ožigosali ter grajali tako kršenje postave, vendar bi pa svetovali omenjenemu listu, naj tako energično vstraja na katoliških načelih tudi tedaj, ko se gre za pravice nenemških narodov, za pravice zatiranih Slovanov. Tudi tukaj veljajo še nekdanja načela in postave božje in človeške.

Shod čeških zaupnikov v Pragi. Včeraj na dan sv. Venceslava zbrali so se v Pragi zastopniki in zaupniki češkega naroda, da se posvetujejo o nadaljnjih korakih nasproti vladi. Zaupniki naroda so odločili, je li se da opravičiti dosedanje postopanje poslancev nasproti vladi in ali naj še nadalje vztrajajo v tej taktiki. »Politik« pripomni na predvečer tega dne, da se bode, naj izpade kritika zaupnikov kakorkoli, znatno pospešila jasnost razmerja čeških poslancev nasproti vladi. Ta list meni nadalje, da se bode na tem shodu članom delegacije pojasnilo, pod kakimi pogoji naj glasujejo za posamne točke proračuna. Mej »da« in »ne«, pravi »Politik«, je še vedno odprta pot abstinence, ki naj bi bila na mestu tedaj, ako bi še ne bilo nobene jasnosti, kako meni vlada o čeških zahtevah. Umevno je nadalje tudi, da se je na tem shodu obravnavalo tudi kvotno vprašanje, budgetni provizorij, in da so tudi v tem oziru prejeli poslanci merodajna navodila. Brezdvomno se je toraj današnji dan ukrenilo marsikaj koristnega, želimo pa, da bi tista odločnost, ki odseva sedaj iz raznih čeških listov in ki se je gotovo naglašala tudi na včerajšnjem shodu, vodila tudi vse češke zastopnike in da se ne bi morda v slučaju, ako se jim z vladne strani vrže kaka oglodana kost, prelevili v neodločne, krotke ovčice.

Pulszkyjeva zadeva, o kateri se je svojedobno mnogo pisalo po raznih listih, bode najbrže v kratkem definitivno rešena. Po sedaj le preveč veljavnem geslu: »Mali tatovi se obešajo, veliki pa oproščajo«, postopajo mažarska oblastva tudi nasproti temu zločincu. Po poldrugoletnih preiskavah in opazovanjih, v katerem času se je grof Pulszky lahko slobodno gibal, kakor je hotel, se je izjavil zdravstveni senat, da je bivši ravnatelj narodne slikarske galerije grof Karol Pulszky res slaboumen, Na podlagi te izjave bode seveda državno pravdnštvo odločilo, da se ustavi nadaljno sodnijsko postopanje. Le škoda za ves obilni trud, ki so ga imeli »ubogi« preiskovalci v tej zadevi, kajti vedelo se je že poprej, da se bo stvar tako rešila in nič drugače.

Gladstone in ortjentska politika. Znano je že, kako se je sivolasi Gladstone resno pečal z dogodki v orijentu in da se ni pripetila najmanjša stvarica bodisi na Grškem, na Kreti, ali v Armeniji, da bi je ne bil kritikoval in pozival velevlasti, naj store konec nečuvnim krivicam, ki se gode posebno krščanskim prebivalcem. Te dni pa je zagledal luč sveta odlomek njegovega pisma na urednika »Daily Chronicle«, v katerem se naglašajo posebno nastopno: 1. Stotisoč Armencev se je pomorilo, ne da bi se bila javna varnost potegnila za te nedolžne žrtve, samo zato, da se s tem okorišča veliki zavratni morilec; 2. Turčija je mogočnejša

nego po znani krimski vejski; 3. Grška je mnogo slabēja, kot tedaj, ko je postala kraljestvo; 4. vsega tega je uzrok evropska diplomacija, to je mejsebojno nezaupanje in sovraštvo velevlastij. Te besede so popolnoma resnične, posebno kar se tiče posredovanja velevlastij, toda Gladstone naj bi pomislil, da je tudi on v tem oziru mnogo zakrivil, ker je s svojo filhelensko propagando vzbudil v Grkih nade, ki se nikdar ne morejo izpolniti.

Angleži so se v zadnjem času zapletli zopet v jedno vojsko, akoravno provzročila dovolj opravila še vedno egipčansko vprašanje, katerega sami nikakor ne morejo rešiti in bo najbrže zopet morala posredovati evropska diplomacija. Zapletli so se namreč poleg tega še v vojsko z vstaškimi rodovi Indije, ki jim provzročajo velike preglavice. Vstaške čete so prav dobro organizovane in se toraj lahko trdovratno upirajo napadom od angleške strani. Na raznih krajih so bile angleške čete že občutno zadete in so se morale umakniti sovražnikovi premoči. Vstaši so si prisvojili že več utrjenih postojank, katere so dobro zasedli in se sedaj še lažje upirajo vsem navalom. Poveljnik prve angleške brigade general Westmacott, je brzojavno zahteval novih močij. V dotičnem poročilu naglašajo, da mu je posebno potreba strelcev na konjih, ker ondotni teren zelo ovira delovanje pehote. Kakor vse kaže, sebični Angleži tu ne bodo imeli posebne sreče, posebno še, ker je razdeljena njih kolonijalna armada na dva dela.

Cerkveni letopis.

Prenovljena župnijska cerkev v št. Rupertu.

(Konec.)

Ko sem tako podal povišen opis te cerkve — natančnejši in boljši opis prepuščam veččaku — naj navedem še umetnike, ki so ta Božji hram tako ozaljšali.

Gosp. Koželju se je slikarija jako posrečila. Barve so harmonične, vse je izdelano lepo, marljivo.

S tem delom si je pridobil gospod Koželj, ki je izdelal že veliko lepih križevih potov in slik po raznih cerkvah naše dežele, častno ime in veljavo med domačimi slikarji.

Pozlačenje sta izvršila podobarja brata Cadež iz Dupelja na Gorenjskem. Lahko se toplo priporočata cerkvenim predstojništvom kot spretna in marljiva umetnika.

Ako omenim še gospoda Vurnika iz Radovljice, ki je postavil gotska vrata po načrtu iz 16. stoletja in gotsko piscino v zakristiji, in slednjč gosp. Goršiča, ki je orglje zopet lepo ubral in popravil, potem sem navel domače umetnike, kateri so cerkev sv. Ruperta tako ukusno okrasili. Ako bi imela cerkev daljšo in širšo ladijo, narejela bi še veličastnejši utis in bi iskala vrstnice daleč okrog. Če bi imela nov križev pot, nov tlak in gotske klopi, tekmovala bi lahko s ponosnimi stolnicami.

Da je cerkev prekrasna, priznal je na dan posvečenja sam prevzvišeni knez in škof ljubljanski. Lepe dneve nam je napravil njegov prihod. Bali smo se, da bode dež motil vso slavnost, toda »Marija nam je izprosila lepo vreme«, kakor je dejal Prevzvišeni 8. septembra.

7. septembra popoldne so zapeli zvonovi, zagrmeli topiči. Presenetil nas je in prišel je pastir med svoje zveste, ki so mu priredili prisrčen vsprejem.

Do Trebnja se je peljal Prevzvišenemu naproti preč. gospod župnik J. Mervec. Na Mirni ga je pozdravil preč. gospod župnik F. Jarc pri slavoloku, okrašenem z zelenjem, cvetjem in trobojnicami. Napisa mu je klical:

»Naj Te Gospod izpremlja tod!«

Ne daleč od Mirne, pa že na tleh šentrupeške občine pozdravil je visokega gosta g. Brear, župan šentrupeški, v imenu imenovane občine. Na lepo narejenem slavoloku se je blestel napis:

»Prevzvišeni knez in mili Pastir,
Po Tebi naj pride v občino mir!«

Prevzvišeni se je peljal dalje, pozdravljan od strelcov iz topičev. Posebno lep vsprejem mu je priredil št. Rupert. Smreka za smreko, napis za napisom. Zupljani so ga pozdravili z besedami:

»Pozdravljen od udanih Ti sinov,
Nad nas iztegni rōke v blagoslov!«

Duhovščina mu je klicala: »Huius gregis pastores salutant Te, suum Pastorem.«

Pozdravljaj ga je pevski zbor kličoč:
»Pevski zbor Ti v jeden Ave
Zliva svoje vse pozdrave.«

Dopoludne je trajalo posvečevanje cerkve, na kateri se je blestel napis:

„V nebesa nam kažeš že štiri sto let,
Posvetil te višji pastir nam bo spet.“

Potem je pel mil. knezoškof slovesno pontifikalno mašo ob asistenci več župnikov in kapelanov ter dveh bogoslovcev. Vsem so segali v srce čisti glasovi pevskega zbora šentrupeškega, ki je pel pod vodstvom gospoda organista Mateja Holmarja težko mašo Palestrinovo: „Missa Papae Marcelli“. Vrli pevovodja je dobro izuril svoje pevke in pevce in pokazal, kaj doseže tudi na deželi, kdor se ne straši truda.

Pri slavnostnem obedu je zahvalil domači gospod župnik Prevzvišenega, da je posetil občino in ji posvetil cerkev.

Zvečer je zapel pevski zbor podoknico, za katero je prišel Prevzvišeni zahvaliti se in se laskavo izrazil o petju. Potem si je ogledal St. Rupert, ki je bil ves razsvetljen. V zrak so švigale rakete, gorelo je tudi nekaj kresov, na oknih pa so transparenti v različnih besedah pozdravljali visocega gosta.

Drugi dan je delil Prevzvišeni zakrament svete birme, ki ga je prejelo čez 800 otrok. Ko se je odpeljal, klicala sta mu napisa, klicala so mu pač tudi srca duhovnikov in župljanov: „Abiens nos benedic et pacem relinque coelestem!“ in

„V stolico Bog Te privédi nazaj,
Kimalo pa zopet obišči naš kraj!“

N.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

(Prevzvišeni gospod knezoškof) so se vrnili predvečer zvečer zdravi s kanoničnega obiskovanja po Gorenjskem. Birmancev je bilo v Srednji Vasi 256, v Gorjah 345, na Breznici 205, na Dovjem 180, v Preddvoru 210, v Smartnem pri Kranju 573, v Selcih 306, v Zalem Logu 145, v Skofji Loki 566, na Trati 439, — skupaj 3225 birmancev. — Danes posvetili so veličastne zvonove za mestno farno cerkev sv. Jakoba v Ljubljani.

(Deželni predsednik baron Hein) je danes odpotoval za več dni na Gorenjsko.

(Nova društva.) V Tunjicah snujejo: Društvo skupne pomoči o nesrečah pri poslopih in goveji živini; katoliško delavsko društvo na Jesenicah je uradno že potrjeno.

(Vojaški novinci) vstopijo letos v vojaško službo dne 3. oktobra. V Ljubljano dobimo novincev kakih 400 mož po raznih vojašnicah.

(Kontrolni shod.) Dne 1. oktobra ob devetih je v tukajšnji brambovski vojašnici kontrolni shod za rezerviste deželne brambe, dne 20. novembra ob devetih dopoludne pa za one, ki so dne 1. oktobra bili zadržani.

(Iz Leskovice.) Med otroci tu razsaja bolezen griža. V teku jednega tedna jih je pet umrlo in je več bolnih. Sliši se, da je ta bolezen tudi po več vaseh tolminskega okraja razširjena.

(Ubežal) je 27. t. m. kaznjenez iz prisilne delavnice Alojzij Znidaršič, pristojen v Gorico, ki je pri zidarjih delal na Rimski cesti.

(Vstrelil) se je po neprevidnosti 53 letni gostač Franc Pančur iz Kostanja v Tuhinjski dolini, ko je s puško v roki tekal za domačima zajcema, ki sta mu ušla. Mej tekom se mu puška sproži, ter mu kroglja gre pod čeljustjo v glavo, tako da je bil v dveh urah mrtev. Zapustil je ženo in petero nepreskrbljenih otrok.

(Razpisane učiteljske službe.) Na štirirazredni ljudski šoli v Loškem Potoku je izprazneno mesto drugega učitelja z dohodki četrtega plačilnega razreda, na jednorazrednici v Polomu pa mesto učiteljavodje z dohodki letnih 450 gld., doklado in prostim stanovanjem. Prošnje za ti dve mesti je doposlali do 20. oktobra okr. šolskemu svétu v Kočevje. — Na jednorazrednici v Prežganjah je do 15. oktobra razpisano mesto učitelja v četrtem plačilnem razredu. Prošnje je vložiti pri okr. šolskem svétu v Litiji.

(Iz Celja) se nam poroča, da sta bila odgovorni vrednik in izdajatelj „Slov. Gospodarja“ gg. B. Ferk in L. Broše dne 28. septembra v Celju pred porotniki oproščena.

(„Južnoštajerska hranilnica“ v Celju) sklenila je dne 28. t. m. pri svoji plenarni seji, da obrestuje tudi znanprej vloge po 4% in da ne bo odtegnila strankam od obresti nobenega davka, tako tudi rentnega davka ne; dalje da obrestuje vloge od vsakega 1. vlogi sledečega meseca in da prevzame hranilnične knjžice drugih hranilnic, ne da

bi prenehalo obrestovanje. Vsakemu se pošljejo položni listki, tako da se vlaga brez poštnih stroškov.

(„Šolski dom“ v Gorici.) Veda in omika, sloveča na verski podlagi, osebna poštenost in značajnost je prava podlaga napredku vsacega ljudstva. To merilo je tudi treba vzeti v roke, ako hočemo oceniti napredek ljudstva bodisi tu ali tam. In ako to storimo in si ogledamo natanko odnošaje in razmere na Goriškem, moramo pripoznati, da napredujejo Goričani istinito navzlic vsem oviram in zaprekam, ki se jim delajo od ljutih in zagriženih nasprotnikov in drugih merodajnih činiteljev. Razumni in previdni voditelj goriških Slovencev, veleč. g. dr. Gregorčič, je pa tudi dobro poznal ono točko, kjer je bilo treba nastaviti vzvod, da se povzdigne pravi napredek njegovih rojakov. V mestu goriškem videl je na stotine mladine slov. starišev, ki je tavalala brezposelno po mestu ter se poizgubavala v mlaki moralnega propada. Zato je v kljub velikim oviram osnoval v Gorici slov. ljudsko šolo, ki se je vedno bolj širila in je že danes postala košato drevo, od katerega zajema goriška mladina krasnega sadu za svojo prihodnost. A v društvu z drugimi plemenitimi rodoljubi osnoval je tam tudi slov. obrtno šolo za dečke in deklice in namerava osnovati še druge potrebne učne zavode, ki bodo vsem goriškim Slovincem v korist in ponos. Za vse to je pa treba mnogo novcev, kajti le „Slogini“ zavodi in otroški vrti na Goriškem stanejo preko 10.000 gl. na leto, in vse te stroške pokrivajo goriški in drugi slov. rodoljubi z radodarnimi doneski. Kdor pazljivo sledi požrtvovalnosti goriških Slovencev v tem oziru, ki stavijo tiho in radovoljno pri vsaki priliki svoj darček na žrtvenik domovine, mora pač pripoznati, da to ljudstvo zasluži in mora tudi dočakati boljšo osodo, nego je ona, ki mu je sedaj odmerjena. Ker je pa poslopje „Sloginih zavodov“ svojina italijanska, za katero mora plačevati „Sloga“ veliko najemščino, a je vrh tega še vedno v nevarnosti, da ostanejo crnačeni zavodi brez postrejšja, sklenili so prvoborniki goriški zidati „Šolski dom“, kar je hvalevredno, ker neobhodno potrebno. Toda tako poslopje stane mnogo, in ker omagujejo že goriški Slovenci pod bremenom tolikega narodnega davka, je pač umevno, ako priporočamo tudi mi vsem Slovincem in rodoljubom, da prihitijo na pomoč našim bratom na jugu, ki bi jejo ljut boj za svoj obstanek na skrajni meji mile naše domovine. Darove sprejema predsednik društva „Šolski dom“, g. dr. Gregorčič, ali pa denarničar prof. Ivan Berbuč.

(Iz Varaždinskih Toplic) dne 24. sept. Gospod urednik! Pisal sem Vam že, da sem tú. V skrajno neugodnem vremenu podala sva se s prijateljem v tukajšnje toplice, ali kaj sva hotela, ako sva se sploh hotela še letos kopati. Pri najinem prihodu sva našla majheno število topličarjev: nekaj Hrvatov, Mažarov in kakih 5 Slovencev. Odkar sem ostavil Ljubljano, ne vem kaj se godi v domovini. V tukajšnjem kopalnem hotelu iščeš zamaš kakega slovenskega lista, dasi pohaja na stotine in stotine Slovencev vsako leto tukajšnje toplice. Meni se je tukajšnji kraj takoj prikupil. Sosebno dopade se mi bivanje v hotelu štev. I. Stanovanja so snažna, postelje dobre in perilo vedno sveže, dasi 2 krat na dan navadno od potu premočimo rjuhe, blazine in žimnice. Hišine, koje so same preproste, čisto po naše opravljene dekleta, imajo veliko posla. Zjutraj so še obute, a popoldne kar boste, prav po domače, hité od sobe do sobe pometat in pospravljat, kedar imetelja sobe doma ni. Istotako so „posložniki“ čisto domači ljudje. Nad vsemi temi gospoduje inpozantna ženska oseba, jako uljudna gospa Rozi, koja že 27 let služi svojemu gospodarju. Njo vidiš zmiraj hoditi po hodnikih gori in doli polno skrbi, so-li vse hišine in poslužniki storili svojo dolžnost, in je li vse v redu. Cesto tudi sama postreže, zdaj tú, zdaj tam, kedar je treba. Kakor služi že gospa Rozi 27 let svojega gospodarja, isto takó služi neprenehoma 25 let kopalni voditelj, jako ljubezniv, star možiček. Vse je elegantno in snažno, pa vendar čisto priprosto in domače. Ob 10. zvečer mora povsod zavladati mir in nikdo ne sme motiti spijočih. Cene stanovanj so različne: po 80 kr., po 1 gl. in po 1 gld. 20 kr., kakor si želiš. Sobe z okni na cesto so posebno lepe in lepo opravljene. Dosedanji hoteljer ima jako visoke cene, zato si pa tudi celó gospoda išče cenejo hrano drugod, recimo: Gostilna št. II. in gostilna št. III., po domače pri „Simeku“. Pri njem se obeda dobro in zeló cenó. Ali verjamete, g. urednik, da pri njem se obedova za 36 kr.? Pijača je pa povsod draga, pojdi kamor hočeš. Čaša piva, koja

stane v Ljubljani 5 ali 6 kr., stane tukaj 11. Vino po 44, 48 ni skoro za nič, po 60 kr. je še za nekaj. Zatorej pa se ne pije tukaj vino po pol litrih in na litre, nego na 2 in 3 „centeljne“, kakor pravijo tú. — 19. t. m. dal je ob 8. uri zvečer v hotelski restavraciji tukajšnji tamburaški zbor prelep koncert. 9 mladenčev domačinov v prekrasni narodni noši tvori tamburaški zbor. Jaz nisem še čul lepšega tamburaškega koncerta, nego je bil ta. Zagrebški „Kolo“, katerega sem tudi že čul, ta seveda ga prekaša. Udarjali so same prekrasne in najlepše hrvatske in slovenske komade. Da same hrvaške in slovenske melodije niso ugajale navzočim Mažarom in Mažarčinjam, razume se ob sebi. Pri koncertu je bilo lepo število hrvaških svečnikov, koji so že v nedeljo popoldne došli na duhovne „vežbe“. Kakor sem Vam že zadnjič pisal, pričele so se duhovne vaje za svečnike zagrebske nadškofije 20. t. m. ob 7. uri zvečer v veliki koncertni dvorani kopaliskega hotela št. I. V tej dvorani so postavili oltar s tabernakelnom, v kojem je bilo shranjeno presv. R. T. Nad tabernakelnom je visela podoba M. B. in ob straneh 2 veliki, zali podobi. Vdeležencev je bilo do 60, med njimi več dostojanstvenikov, inostranca sva bila 2, jaz in g. župnik iz Središča. Vaje je vodil P. Celinščak iz tovarštva Jezusovega iz Travnika, rojen Zagrebčan.

Društva.

(Društvo „Šolski dom“ v Gorici) imelo je dne 16. t. m. svoj ustanovni občni zbor, pri katerem je načelnik osnovalnega odbora dr. Gregorčič poročal o namenu društva, o povodu k njegovi ustanovitvi, o pristopivših udih in vplačanih zneskih ter o ustanovnih stroških. Zbor je vzelo poročilo na znanje. Predsednikom društva izvoljen je bil dosedanji načelnik; v odbor so prišli: profesor Berbuč, Alfred grof Coronini, dr. Aleksij Rojic in Franc Vodopivec. Pregledovalci računov so: Andrej Gabršček, Josip Hrovatin in dr. Andrej Lisjak. Razsodniki so izvoljeni: dr. Henrik Tuma, Blazij Grča in Ambrož Poniž. Kot društvena lista za razne objave sta se imenovala „Soča“ in „Primorski List“. Stavili in sprejeli so se razni nasveti, kako delati, da se društvo razširi ter da dobi potrebnih gmotnih sredstev za svoj človekoljubni namen. Odberu se je naročilo, naj zida šolski dom ter naj v ta namen kupi od dosedanjega konsorcija hišo in vrt v vozniški in križni ulici. Na to se je zborovanje sklenilo. Odborniki so se dogovorili, da razdele posle med sabo tako le: grof Coronini podpredsednik, J. Berbuč denarničar, Fr. Vodopivec tajnik, dr. Rojic knjigovodja in priglednik. Oglasili so se naslednji novi udje kot ustanovniki z doneskom 100 gld.: Ambrož Poniž, nadučitelj, Alfonz Blažko, duhovni pomočnik, Leopoldina Kersnik-Rott, učiteljica, vsi v Rifembergu; Franc Hmelak, posestnik v Lokavcu; N. N. v Gorici za prvi krat. Vplačali so: Andrej Uršič v Oblokah 1 gl., Ambrož Poniž 5 gl., Alfonz Blažko 5 gl., dr. Peter Laharnar na Dunaju 5 gl., Franc Batič na Cesti 1 gl., Miroslav Kroupa v Komnu 1 gld., Angel Casagrande v Ajdovščini 5 gl., Franc Bunc, učitelj v pokoju, Komen 5 gl., Josip Furlani v Villi Vicentini 5 gl., Ivan Torkar, e. k. poštar, Podbrdo 2 gl., Rodoljub iz Ajdovščine 5 gl., N. N. v Gorici za prvokrat 100 gl., Leopoldina Kersnik-Rott v Rifembergu 5 gl., Alfred grof Coronini 665 gl., skupaj 810 gld. Prej je bilo razkazanih 270 gld. 57 kr. Vseh dohodkov je 1080 gl. 57 kr. Iskrena hvala vsem darovalcem in obilno posnemalcev.

Telegrami.

Dunaj, 29. septembra. Od 5. do 10. oktobra se vrše predposvetovanje škofovskega odbora in 11. oktobra splošno škofovsko posvetovanje v nadškofijski palači.

Dunaj, 29. septembra. Poloficijozni listi poročajo, da je v proračunu za leto 1898 že vse preskrbljeno, da stopi s 1. januarjem v veljavo zakon glede povišanja plač uradnikom.

Dunaj, 29. septembra. Blizu postaje Švehat-Klederling sta trčila dva tovorna vlaka. Tri osebe so ubite, več težko ranjenih.

Budimpešta, 29. septembra. Rumunski kralj in kraljica sta dospela z Dunaja ob polu tretji uri. Na kolodvoru ju je prisrčno pozdravil cesar na čelu več članov cesarske hiše, ki so se na to odpeljali v dvorec. Tekom popoldneva je kralj vsprejel barona Banffyja v daljši avdijenci.

Reka, 29. septembra. Včeraj popoldne so dovedli parnik „Ika“ v notranje pristanišče. Potapljavci so prinesli na suho dosedaj šest trupel, mej temi tudi ono profesorja dr. Kopalika. Pogreša se še 18 oseb.

Pariz, 29. septembra. Včeraj popoldne se je vršil ministerski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. Poslanik na Dunaju Lozé se je imenoval guvernejem v Algiru. Poslanik v Madridu marki de Reverceaux je imenovan poslanikom na Dunaju, poslanik v Washingtonu Páténôtre je premeščen v Madrid in guverner v Algiru Čambon je imenovan poslanikom v Washingtonu. Parlament se otvori 19. oktobra. Prihodnji ministerski svet se vrši 1. oktobra.

Kristijanija, 29. septembra. Kralj je vsprejel ostavko ministra za javna dela Nilsona.

Madrid, 29. septembra. Mestni prefekt je naročil monarhičnim odborom, naj ne pridejo na kolodvor pozdravit iz San Sebastiana vrnivše se kraljice, da ne navstane gnječa. Pozdravili jo bodo le višji uradniki. Okolu kolodvora je vojaška straža.

Carigrad, 29. septembra. Ruski poslanik Nelidov se je včeraj poslovil od sultana. — Ministerski svet je predlagal, naj se pomilosté vsi, ki so se udeležili grškoturške vojske, toda sultan hoče čakati s pomiloščenjem do definitivnega sklepa miru.

New. - Jork, 29. septembra. Povodom prepira mej stavkujočimi delavci različnih narodnostij se je vnel velik poboj. Devet delavcev je bilo smrtno ranjenih, še jedenkrat toliko je pa lahko ranjenih.

Melusine-ustna in zobna voda deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 45 (36) 1
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,
Besljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju
v Ljubljani.
Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želo dec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.
Bolnišnica usmiljenih bratov.
Gradec, dne 2. februarija 1897.
Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.
232 100-52

Tujci.
27. septembra.
Pri **Slonu**: Weiss iz Pardubice. — Herzog iz Trsta. — Breyer, Grünwald, Reinisch, Skala, Kurz, Exner z Dunaja. — Nagy iz Zagreba. — Kaltenbrunner iz Prage. — Stenitzer iz Brna. — Slaninig iz Grada. — Silvers iz Pariza. — Veigl, Strojani iz Novega Mesta. — Schwarzl iz Ptuj. — Ambrožič iz Mojstrane. — Planinek iz Idrije.
Pri **Maliču**: Roth iz Kronstadt-a. — Turi iz Trsta. — Glück, Theiner, Grenzer, Wertheimer, Neugebauer, Lichtenstern z Dunaja. — Oesterreicher iz Fürstenfeld-a. — Brugger iz Inomosta. — Haselsteiner iz Grada. — Eder iz Vordernberg-a. — Langer iz Bröllina. — Rohmberg iz Celovca. — Jaklič iz Kočevja. — Marzoli od Sv. Mihaela. — Holda iz Prage. — Schink iz Zagorja.
Pri **Lloydu**: Ruper od Sv. Križa. — Gallerach iz Podletic. — Weinert iz Radonice. — Kuntschik iz Linca. — Braun iz Kočevja. — Serbinski iz Brna. — Mejač iz Komende. — Böhm iz Linca. — Tavčar iz Gorenje Vasi.

Tržne cene v Ljubljani

dne 29. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	11	20	Špeh povojen, kgr.	—	72
Rež,	8	—	Surovo maslo,	—	84
Ječmen,	6	30	Jajce, jedno	—	3
Oves,	6	20	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	50	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	8	—	Telečje	—	62
Koruza,	6	30	Svinjsko	—	64
Krompir,	2	80	Koštrunovo	—	40
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	50
Grah,	12	—	Golob	—	18
Fižol,	12	—	Seno, 100 kgr.	1	78
Maslo, kgr.	—	94	Slama, 100	1	60
Mast,	—	72	Drva trda, 4 kub.m.	6	80
Špeh svež,	—	68	„ mehka, 4 „	4	60

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrišina v 24. urah v mm.
28	9 zvečer	738.8	14.9	brezv.	jasno	—
29	7. zjutraj	738.4	11.9	sl. vzh.	megla	0.0
	2. popol.	737.1	21.7	sl. vzhszh.	jasno	—

Srednja včerašnja temperatura 15.9°, za 2.8° nad normalom.

Zahvala.

Podpisani oskrbnik „Stanjske vikarijatske knjižnice“ se zahvaljuje iskreno v imenu odbora slavnemu vodstvu „Maticе Slovenske“ za blagodušni in obilni dar v knjigah.

Štanjel na Krasu, dne 27. septembra 1897.

Fr. Fonda.

D^r. V. Gregorič
odpotojuje za čas
od 1. do 15. oktobra.
658 2-1

Ukradena

je bila dne 29. avgusta t. l.

9 let stara kobilica

posestniku in mlinarju **Jožefu Senica** v Cvetkovi pri Veliki Nedelji. Kakor se je zvedelo, je bila gnana preko dravskega mosta v Ptuj. — Znamenja: Kobilica je po gornjem životu bela, po bedrah groščasta, ima kučet na k sebi strani manjši, na zadnji levi nogi ji manjka nekaj roga in ima na prsih (pod homotom) malo znamenje v velikosti krajcarja.

Kdor bi kaj izvedel, naj to izgubitelju proti primerno dobri plači naznani. 659 3-1

St. 117/pr.

Razpis službe.

Pri upraviteljstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani izpraznjena je

služba kontrolorja

z letno plačo 1200 gl., s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 100 gl. ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za to službo vložé naj svoje pravilno opremljene prošnje

do 1. oktobra 1897. l.

pri podpisnem deželnem odboru.

Od dež. odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 6. septembra 1897.

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.		Dne 28. septembra.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	102 gl. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	159 gl. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	156
Skupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	159	Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gl.	19
Avstrijska zlata renta 4%	124	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	189	Rudolfove srečke, 10 gl.	26
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gl.	72
Ogerska zlata renta 4%	121	Tisne srečke 4%, 100 gl.	140	St. Genois srečke, 40 gl.	79
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	129	Waldsteinove srečke, 20 gl.	57
Avstro-ogerske bančne delnice, 800 gl.	959	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 gl.	358	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	165
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3387
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	406
50 mark	11	Prijoritete obveznice državne železnice	226	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	84
50 frankov (napoleonador)	9	južne železnice 3%	181	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	126	Montanska družba avstr. plan.	132
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	166
				Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kuranih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.